

LLIBERTAT

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Tot el poble ha de col·laborar a la recaptada de l'11 de Setembre al peu del monument a Rafael Casanova.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 18 — Telèfon n.º 256

ANY III — Mataró dimarts 6 setembre 1938 — NUM. 658

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

La pau d'Europa seriosament amenaçada

Quan fem aquest comentari encara desconeixem detalladament la resposta de Hitler a les proposicions del Govern txecoslovac. S'anuncia, però, ja oficialment, que han estat rebutjades per considerar-les del tot inacceptables. No cal amagar la gravetat que comporta aquest gest no menys temut per haver estat previst. El III Reich no recula ni una passa en el seu ampli pla per a establir la superioritat germànica a l'Europa del Sud-Est.

La situació pot ésser encara superada si les Democràcies es decideixen a formar un sol bloc fent avortar els projectes insensats. Mentre Anglaterra confiava en el silenci actual de Hitler per a fer noves «proposicions secretes», que no representaven cap benefici per a Txecoslovàquia, França que viu més a prop el perill nazi, aguditza la seva política de realitats. Un altre rebuït de la cadena de seguretat col·lectiva fou forjat diumenge proppassat a la veïna República, amb motiu de la inauguració d'un monument. A l'acte hi assistí un representant de Nord-Amèrica, que tingué frases de veritable amistat i d'un significat molt expressiu per a la democràcia francesa. El ministre d'Afers Estrangers, M. Bonnet, li contestà en termes semblants, que meresqueren l'aprovació entusiasta del públic.

Ve a enfortir aquest acte, l'ofertament fet per una rellevant personalitat canadenca a França, de facilitar tots els avions que calguin a l'Exèrcit francès, en condicions idèntiques a les que es feren a Anglaterra.

El factor anglès és d'una impor-

tància decisiva per a la seguretat de la pau europea, però en aquests moments l'atenció està concentrada a França. «No és pas del que diguin Ribbentrop, Henderson, Kundt, Hitler o bé Henlein que en depèn la pau», diu Gabriel Peri a «L'Humanité». Aquesta està pendent de la sang freda i de la fermesa amb què França dirà a Praga: «La teva independència és un factor de la meua pròpia seguretat. No t'aconsello comprometre-la. Les nacions pacífiques estan disposades a garantir-la».

És de creure que davant la delicada situació, el Govern francès sabrà trobar la solució als problemes interiors que la distreuen de la vigilància exterior. Els francesos no han desmentit mai llur innegable patriotisme quan l'hora crucial ha arribat. Una vegada més són posats a prova. El gran poble germà, el generós i heroic proletariat francès farà front, com cal, a tota classe d'enemics, al costat de la democràcia soviètica, nord americana, i de totes les nacions que s'han adonat del que representa la barbàrie feixista en ple segle XX.

Els republicans espanyols seguim amb creixent emoció els crítics moments que viu Txecoslovàquia. No cal dir com desitgem la victòria del Govern de Praga damunt totes les intrigues i baixes polítiques que amenacen la independència del país. Tot el que podem donar als heroics txecoslovacs, els ho oferim ben de cor: L'exemple dels nostres soldats enfront dels exèrcits italo-alemanys.

X. P.

La noble gesta de Pau Casals

Per mitjà de la premsa ens hem assabentat que el gran violoncel·lista, que està fent una lloable campanya per terres estrangeres, donant concerts que amb tant encert honora la música i a l'ensem el nom de Catalunya, havia fet la humanitària gesta d'enviar a la seva ciutat nadiua Vendrell, de 1.000 pots de llet condensada els quals van destinats a la infància vendrellenca.

Aquesta digna gesta que honora al fill adoptiu de Barcelona, no tan sols és emprada amb aquell sentit humanitari, sinó també com a compliment dels seus propòsits de destinar el producte dels seus concerts a obres de caràcter benèfic. I aquesta primera remesa del gest altruista de l'eminent artista vendrellenc, no tan sols honora l'art, sinó que també el nom de la ciutat que l'ha vist néixer.

I avui que tan necessaris són els ajuts a la infància, encara ens sentim més orgullosos que un català de soca-arrel com Pau Casals, allà en llunyanes terres sabé enaltir l'art, tot enaltint Catalunya.

JOAN JULIÀ CUADRAS

ANUNCIEU A

LLIBERTAT

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Clinica per a Malalties de la Peül i Sang Tractament del Dr. VISA-Dr. Llinàs

Tractament ràpid i no operatori de les ulcères (moretes)

Curació de les «úlceres (lagues) de les cames» — Tota els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

El Govern de Praga ha elaborat el darrer pla: Si no és acceptat no podrà anar més lluny

Praga. (Urgent).—En acabar la reunió del Gabinet s'anuncia oficialment que els ministres han elaborat un pla definitiu, que serà presentat al partit alemany dels sudetes dintre del més breu termini.

Text del comunicat oficial:

«Les negociacions del Govern txecoslovac sobre les qüestions relatives a les negociacions que han vingut portant-se a cap durant els darrers temps en el sentit explicat en el comunicat del 17 d'agost darrer, relatiu a la reunió dels representants del Govern amb els delegats del partit sudeta, o sia: que a desgrat de les divergències existents es trobi un punt de vista comú que permeti una solució del problema alemany a Txecoslovàquia.»

Londres. (Urgent).—De font digna de crèdit s'afirma que les noves proposicions del Govern txecoslovac, elaborades en la reunió d'ahir tarda, satisfan quasi enterament les reivindicacions dels alemanys sudetes.

Praga. (Urgent).—Les noves proposicions elaborades pel Govern, i que seran presentades al partit dels alemanys sudetes, poden qualificar-se de definitives. És la darrera paraula del Govern de Praga.

Com que aquestes proposicions són considerades definitives, és lògic deduir que el Govern de Praga no podrà anar més enllà.

En aquestes condicions, la qüestió radica a saber si els sudetes, als quals degueren comunicar-se aquestes proposicions en el transcurs de les entrevistes secretes d'aquests darrers dies, hi estan d'acord.

Si és efectivament així pot afirmar-se que s'està en vigílies d'una solució definitiva d'un problema que ha vingut apassionant tot Europa durant uns quants mesos. Si no és així, pot afirmar-se que la força prendrà la paraula.

Llegiu **LLIBERTAT**

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tota els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propi, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Informació local

CLIPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sortelg efectuat el dia 5, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 209.

Els números premiats amb tres pessetes són: 009, 109, 309, 409, 509, 609, 709, 809, 909.

—**OXIGENANTE DE CARBONES,** producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbons» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Drogueries, Ultramarins i Ferreteries.

**AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria
de Finances i Proveïments
AVIS**

Dimecres, dijous i divendres, dies 7, 8 i 9 dels corrents, es repartirà **SABÓ LÍQUID** al preu de 2'50 pessetes el quilo, a la Saboneria Alerm els ciutadans inscrits en els establiments dels números del 38 al 66, i a la Saboneria Torrents els núms. del 67 al 94.

Mataró, 5 de setembre del 1938.—
El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

—**COMPRARIA** vinya o camp en terreny pla que no sigui més lluny de 10 minuts de la Clutat.

Raó: C. Catalunya n.º 40.

Es desitja habitació

per a persona sola amb dret a cuina.

Raó: Feïcia Cazón Rodríguez. Casa Maternal, carrer d'Enric Fontbernat, 25.

Es venen

dos llits de metall daurat, amb barana, i el mobiliari d'un despatx. Tot en perfecte estat.

Raó: Xalet de l'Hotel Solé, Argentera.

Es desitja pràctic

Per construir Masetes de rajoles València.

Raó: Rafael Casanova, 11 (Magatzem).

Tires paper gomat
per a protegir els vidres,
Impremta Minerva,
Barcelona, 13.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÉRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST.—A la zona de l'Ebre, continua sense interrupció la renyida batalla, i les nostres heroiques tropes resisteixen els fortíssims atacs de l'enemic, que aconsegui rectificar lleugerament la línia a costa de un nombre esfereïdor de baixes.

De l'incomparable esperit de resistència de les nostres forces, n'és bona prova el fet, repel·lit, que quan l'enemic aconsegueix, després de diverses hores d'intensa preparació artil·leria i insistents i nodrits bombardeigs d'aviació, deixar materialment desallotjada una petita altura, i solament d'aquesta manera ocupar-la, la resta de la guarnició continua lluitant, aferrada al contrapendís, amb singular heroisme, i reitera els seus contraatacs, que moltes vegades tenen èxit, sense que defalleixi un sol moment el coratge i valentia amb que lluiten els soldats espanyols.

En combat aeri entaulat aquest matí pels aparells republicans amb els avions italo alemanys, foren aterrats un bimotor i sis «Fiat»; la resta dels aparells estrangers abandonà el combat, i llançà les bombes a l'est de Serra de las Razas, sobre els seus propis antiaeris, que actuaven contra els avions republicans.

En el sudit combat perdérem sis caces.

FRONT DE LLEVANT.—Un intent enemic contra El Resinero, a la zona del Toro, fou totalment rebutjat.

FRONT D'EXTREMADURA.—Les forces espanyoles rebutjaren enèrgicament un cop de mà a les nostres posicions de Casa Pedrillo, al sector de Valdecaballeros.

ALTRES FRONTS.—Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ.—Aquest matí, cinc trimotors itallans «Savoia 81», que s'internaren en territori francès, i foren hostilitzats per les bateries antiaèries franceses, bombardejaren en retornar diversos pobles de la costa extrem Nord de Catalunya.

València fou objecte de dos bombardeigs, realitzats per l'aviació italiana, procedent de Mallorca, que causà víctimes.

També fou agredit pels aparells estrangers, el casc urbà de Sagunt.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat, se-

nyor Companys, ha acudit a primera hora del matí al seu despatx oficial on ha despatxat amb el sots secretari de la Presidència, senyor Marif Rauret, i alts funcionaris del departament.

Més tard el President ha rebut moltes visites, entre aquestes les del President del Parlament de Catalunya, senyor Serra Hunier, diputat senyor Canturri, ex ministre senyor Tomàs i Piera, el coronel senyor Rosal, el senyor Pous i Pagès, les vídues dels senyors Comas i Sola i Josep Salmeron i la Comissió Organitzadora de l'Onze de Setembre.

A la una el President ha rebut els periodistes i els ha dit que s'havia reintegrat a les seves tasques i que havia passat el matí preparant la tasca per la pròxima reunió del Consell.—Fabra.

Reunió de la Junta Passiva

Sota la presidència del Conseller de Governació s'ha reunit aquest matí la Junta de Defensa Passiva, i entre altres acords ha aprovat les disposicions que seran portades a la pràctica per tal que els refugis quedin desallotjats quan no hi hagi alarma.—Fabra.

Notes de la Conselleria de Governació i Agricultura

El Conseller de Governació ha rebut les visites de l'Ajuntament de Castellgeli i secretari del Jutjat de 1.ª Instància de Girona.

El Conseller d'Agricultura ha estat visitat per la Federació de Sindicats Agrícoles del Vallès Occidental, comissió del Sindicat Agrícola de Martorell, Pl de Llobregat i Sindicat de Rabassaires de Súria.—Fabra.

Kobatori

Una xicota portuguesa, A. Santos, ha denunciat al Jutjat que en tornar del refugi, trobà que havien desaparegut d'un pis del carrer de Sant Olguer, on viu, 22.500 pessetes que hi guardava.—Fabra.

Estranger

Altra vegada els avions pirates volen damunt de territori francès

PERPINYÀ.—Una esquadrilla de cinc avions nacionalistes, de retorn d'una de les seves incursions sobre Roses, on efectuaren un bombardeig, s'ha internat en territori francès, volant per la regió de Cerbere.

Els llocs de vigilància establerts en territori francès tot seguit ha fet foc

contra els avions franquistes, que aviat s'han dispersat, volant cap a mar.

CERBERE.—Ahr matí, a les deu, cinc avions «Junker» volaren sobre territori francès a 3.500 metres d'altura. Les bateries antiaèries franceses del Cap Cerbere dispararen varies canonades. Els avions s'allunyaren en direcció a Espanya, on, segons posteriors informes, bombardejaren Port de la Selva. Les bombes caigueren a la muntanya, prop d'aquesta localitat, provocant un incendi al bosc que es distingia des del Cap Cerbere. Els «Junkers» agressors desaparegueren volant sobre la mar.

Mesures de seguretat del Govern francès

PARIS.—La nota oficial publicada a les primeres hores de la tarda d'ahir diu:

«A conseqüència de la situació internacional i de les importants mesures preses per Alemanya reforçant els seus efectius i el seu material a la nostra frontera del Nord-est, el Govern francès ha hagut de prendre cert nombre de mesures de seguretat. Per tant i especialment per conservar efectius complets de les tropes de fortalesa, els reservistes han estat cridats sota banderes. Els oficials i soldats que es troben de permís han rebut l'ordre de retornar a llur guarnició. Es tracta de mesures de precaució inevitable que no han d'inquietar a l'opinió, la sang freda de la qual és, per altra banda, un dels elements essencials per al manteniment de la pau. Així mateix, segons les darreres informacions, la situació general sembla fer una evolució envers una millora sensible.»

Els periòdics no comenten la nota oficial, que publiquen gairebé amagant la també, perquè les mesures anunciades, que poden ésser encara altres, eren ja conegudes per l'opinió francesa des de fa alguns dies.

La situació internacional

PARIS.—La jornada d'ahir fou de una tensió extraordinària.

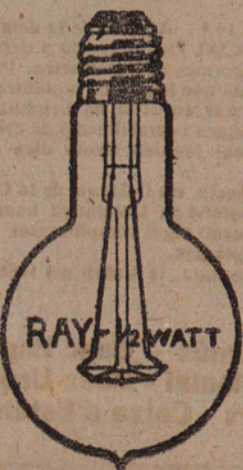
La forma violenta amb que parlaren els propagandistes sudetes en els actes de propaganda en que prengueren part, deixant de banda la demagogia en ús en aquesta mena d'actes, ja que afirmaren que no tolerarien que fossin retallats poc ni molt cap dels vult punis d'Hentlein, produí una gran alarma en els cercles internacionals.

Cap al vespre la tensió va començar a aliviar, principalment en conèixer els acords conciliadors presos en la reunió del Consell del Govern Txecoslovac, sota la pressió d'Anglaterra. Cal però remarcar que en la nota facilitada de la reunió del govern txec es fa constar que de no ésser acceptades les màximes concessions no restava altre camí que el de la força.

La impressió a primeres hores del matí era que la situació evolucionava cap a una solució pacífica.—Fabra.

PARIS.—La notícia de les mesures militars preses per França arribaren a coneixement de Hitler mentre estava presenciant una representació dels Meistres Cantaires en l'Opera. Hom assegura que la notícia va ésser rebuda amb sorpresa, però no se sap encara la reacció que produí en els cercles directius del Reich.

Naturalment, el Govern alemany troba injustificades les mesures militars franceses i diu que no responen pas a les mesures preses darrerament per Alemanya, les quals no depassen les corrents de molts altres països.—Fabra.

MILESA

Manufactura Ibèrica de Làmparas Elèctriques S. A

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «1/2 watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilindriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró:

FRANCESC LAYRÓS (titula) 18
Tel. 108